

پۈتانسىلى كرىكارانى نەوت لە رابەرىيى چىنى كرىكارى عىراقدا بېيۈنەيە!

ھەمەغەفور

hamaxafoer@yahoo.com

بەدوای بۆلۈبۈنەھەي "پەشئووسى ياساى نەوتو غاز" لە سەرھەتاي ئەمسالدا، راستەھوۋۇ كرىكارانى نەوت لەدۇي راپوستانو رايانگەياند بەتەھوۋاي پەتەدەكەنەھەي ۋە لەپىئاۋى ئىلغاكردەنەھەي دا دەستئەدەنە خەباتىكى بېوۋچان. سەرھەتا يەككىتى نەقابهكانى كرىكارانى نەوتى بەسەرە كۆنگرەي سېھەمى خۇي گرىدا لەژىر شىعارى "گېرئانەھەي ژيان بۇ قىتاعى گشتى ھەنگاۋىكى موھمە بۇ ۋەستانى خسوسى كردن" بە سەرۋاكيەتى بەرپىز "حسن جمعه" سكرتېرى يەككىتتەكە ۋە بە ئامادەبوونى بەرپىز "صبحى البدرى" سەرۋكى يەككىتى شوراۋ نەقابه كرىكارىيەكانى عىراق. لە كۆنگرەكەدا چەند ۋوتارى گرىگ خويئرانەھەي كە رەخنەيان ئاراستەي ياساى نەوتو غاز كردو داوايانكرد لە ھكۈمەتى مالكى كە برپارى لەسەرئەداۋ رېگەنەدات بە خسوسى كردنى قىتاعى نەوتى.

بەدوای كۆنگرەدا شارى بەسەرە لەلايەن يەككىتى نەقابهكانى كرىكارانى نەوتەھەي بوويە شانۋى مانگرتنو خۇپىشاندانو نارەزايەتى جۇراۋجۇرو بەردەھامى كرىكاران لەدۇي ئەو قانونەو داواشانكرد ۋەزىرى نەوت دەيى لابرېيت. "حسين الشھرستانى" ۋەزىرى نەوتى ھكۈمەتى مالكى دواى ئەھەي ھەولەكانى شىكستى ھىئا بۇ بەرگرتن بە نارەزايەتى كرىكارانى نەوتو قبولكردنى ياساكە لەلايەن يەككىتى نەقابهكانى نەوتى خواروۋەھەي، داواى لە سەرۋك ۋەزىرانى ھكۈمەتى عىراق كرد كە داواى ياساى لە دۇي "حسن جمعة" سكرتېرى يەككىتى نەقابهكانى نەوتى نەوتى جنوب ۋە "صبحى البدرى" سەرۋكى بەرەي ۋەستانەھەي لەدۇي ياساى نەوت ۋە سەرۋكى مەكتەبى تەنقىزى كۆنگرەي ئازادى عىراق ھەرۋەھا "عبدالكرىم عبدالسادة" ناسراۋ بە "ابو وطن" جىگرى سەرۋكى يەككىتى شوراۋ نەقابهكانى عىراق ۋە چەند رابەرىكى كرىكارى دىكە تۆمارىكات. شەھرىستانى ئەم رابەرانەو يەككىتتەكانيان بە نياساى دادەنئىتو لەم رېيەھەي دەيەۋىت گوشارىان بۇ بەئىنئىت تا لەدۇي تەمىر كرىدى ياساى نەوت نەھەستەھەي. ئەم بزوتنەھەي نارەزايەتايانە تائىستا بەردەھامەو لە پەرسەندەنايەو بۆتەھۇي دواخستنى برپاردان لەسەر ياساكەو جەبەھەيەكى فراوانى لىكەۋتۆتەھەي بۇ پىشتىوانى لە برپارى كرىكارانى نەوت.

ئەم راجەنەيەي كرىكارى نەوت لەدۇي سىياسەتى ئىستىعمارى ئەمريكا بۇ دزىنى سەرۋەتى نەوتىي ۋولت بەلئىدانى شەبېۋرى ھاتنەمەيدانى چىنى كرىكارى عىراق دائەنرئ لەپىئاۋى موداخەلەي مەسئولانەي ئەو چىنە لە چارەنۋوسى سىياسى كۆمەلگاگەي دا!

ھەرۋەھا لە سەرھەتاي مانگى سېتتەمبەرىشدا يەككىتى شوراۋ نەقابه كرىكارىيەكانى عىراق لە ھۆلى يانەي ۋەرزى شەرىكەي نەوتى خواروۋ لە گەرەكى ئەلپەباتى شارى بەسەرە كۆنگرەي خۇي گرىدرا لەژىر دروشمى "ياساى نەوتو غاز"، قانونى دزىنو پايمالكردنى سەرۋەتى نەوتىيە" كە لەۋىدا بە تەۋژمىكى باشتەرۋە رابەرانى كرىكاران ۋە يەككىتتەكانيان رەخنەيان ئاراستەي ياساى نەوت كردو ھەرۋەھەي بەستنى بۇرئىيە نەوتىيەكانيان كرد لە ھالەتى پەسەندكردنى ئەو رەشئووسەدا لەلايەن پەرلەمانى عىراقەھەي. جىگاي باسە كە يەككىتى شوراۋ نەقابه كرىكارىيەكانو رابەرانو نويئەرانى يەككىتى نەقابهكانى نەوتو نەقابهي گشتى شەرىكەي بەندەرەكانى عىراقو نەقابهي گشتى كرىكارانى كشتوكالىۋ مەۋادى خۇراكىۋ نەقابهي گشتى كارەبا ۋە نويئەرانىك لە مەكتەبى تەنسىقى كارى ھاۋبەش لە بەسەرە ژمارەيەك لە كرىكاران لە بەشە جۇراۋجۇرەكانەھەي، سەرەپاي نويئەرانى ژمارەيەك لە رېكخراۋەكانى كۆمەلگاي مەدەنى ئامادەي ئەم كۆنگرەيە بوون.

ھەر ئىستا لە ئاستى شارەكانى بەغداو بەسرەو چەند شارى ترى خواروى عىراق جموجوول و ھەملەى نارەزايەتى و مانگرتن و تەحەسون بەردەوامە بەبۆنەى چوارەمین سالى بەرپابوونى جەنگى ئەمريکا بۆ سەر عىراق وە لەدژى قانونى نەوت و بۆ دىفاعکردن لە رابەرانى يەكئيتىيە كرىكارىيەكان و خەبات و ھەلسوورانى جەماوەريان. لەدەرەوہى وولاتيش رىخراوى دەرەوہى حيزبى كۆمونيستى كرىكارى عىراق و ليژنەى دەرەوہى كۆنگرەى ئازادى عىراق كەمپينيكي نارەزايەتى و راکيشانى ھاوېشتى جيهانييان دەسپيكردووہ بۆ دىفاع لە بزووتنەوہى كرىكارى عىراق بۆ شكستپيھنانى ئەو ياسايە.

پروبووونەوہ و ھەستەنەوہى كرىكارانى نەوتى بەسرە لەگەل ئەمريكا و ھۆكومتى مالكىدا بەمەبەستى شكستپيھنان و بەتالكردنەوہى "رەشنووسى قانونى نەوت و غاز" بە ھاوکارى و موداخەلەى بيديريغى "كۆنگرەى ئازادى عىراق" و "يەكئيتى شورا و نەقابە كرىكارىيەكان" و "بەرەى و ھەستەنەوہ لەدژى ياساى نەوت و غاز"، لەگەل ئەمريكا و ھۆكومتى مالكىدا كە ھاوېشتى و ھاودلى گرنگترين نەقابە كرىكارىيەكانى وەكو "نەقابەى بەندەرەكان" و "نەقابەى كشتوكال و مەوادى خوراكى" و "نەقابەى گشتى كارەبا" و بەشيكي زۆر لە نوينەرانى بەشەكانى ديكەى چيني كرىكارى عىراقى بۆ لاى خۆى راکيشا، چەند ھەقىقەتى بنەرەتتى تەئكىد و دوپاتكردەوہ.

لەگەل يەكەمىن نمايشى نارەزايەتى كرىكارانى نەوتدا لە ھەموو شوپيئىك سەرەكان پرودەچەرخين و نىگا و سەرئەجەكان ئەگيرسىنەوہ و دائەكوترين. ئەوہ كرىكارانى نەوت راجلەكين، ئايا سەرەتاي گۆرانىكى نوئ و جياواز دەسپيئەكات لە عىراق! ئەمە تەنھا پرسىارى ئەو كەسانە نييە كە تامەزرۆى ئازادين، پرسىارى ھەمووانە. ئاخەر ھەموو كەس جيگاوپرئىگاي پربايەخى كرىكارانى نەوت دەزانن لەناو ئابوورى عىراقدا، ھەموو لايەك مەوقعيەتى بيويئەى كرىكارى نەوت لە رەئسى بزووتنەوہى كرىكارى عىراقدا دەسەلمينن، ھەموومان قودرەو پۆتانسيلى ئەم بەشەى چيني كرىكار دركەدەين.

سەرەپاي ئەوہى تۆزوغوبارى تەبليغاتى دژى سۆشاليستى و دژى كرىكارى بلۆكى پۆژئاوا كە بە دارمانى بلۆكى سۆقيتى جارن دەستپيكردبوو بۆ نادرووست لەقەلەمدانى كرىكارو بزووتنەوہى كرىكارى و خەباتى سۆشاليستى بۆ ئاييندەيەكى باشتر ھيشتا بەتەواوى نەپەويوتەوہ، بەلام ھيشتاش لە چاوى ھەموواندا كرىكارانى پيشەسازى نەوت "پيشەرەوى سەرسەختى" خەباتە لە پيناوى ئازادىدا لە عىراق. خەباتى ھەقىقيش بۆ رزگارى و ئازادى لەم وولاتەى كە زياتر لە چوار سالى رەبەقە لەناو گيژاوى ئامانج و سياسەتە داگيركارى و دژى ئينسانىيەكانى ئەمريكا و كيشمەكيش و دەواى تائيفى و قەومى و ەشیرەيى لايەنەكانى دەخيل و دەسەلاتدار تيايدا دەسووپيئەوہ و لە ھالەتى كۆمەلگايەكى نۆرمال چۆتەدەر و گۆراوہ بۆ ساحەيەكى لەبارى جەنگو يەكتربرينەوہى قەومى و تائيفى و گەشەكردى تيرۆريزمى ئيسلامى وە كارىگەرئيشى بەسەر تەواوى ناوچەكەوہ بە روونى دەبينرى، دەتوانى بەم نمايشەى كرىكارانى نەوت پيبنيتەمەيدان وە سەرتاپاي پەرەندەى وەزعى مەوجودى ژيړسايەى ئيحتلالى ئەمريكى بباتە بەردەم پرسىارى ھەموو چيني كرىكارو كۆمەلگاوہ، بە رابەيى خۆى بانگەوازی ھەردوکیان بکات بۆ ھاتنەمەيدان و دەخالەتکردن لە چارەنووس و ئاييندەى كۆمەلداو بەمجۆرە داواى ھاوېشتى كۆمەلى مروفايەتيش نيشانبدات.

ئىستا ئيتەر كەس نەماوہ شكستى سياسى و ستراتيجى ئەمريكا رەتكاتەوہ. تەنانەت بە ئاشكرا كۆنگريسى ئەمريكى باسى چۆنيئى كەمكردنەوہى زەرەروزيانى ئەو شكستە دەكەن. ئەو ھيژەى وا چوار سال بەرلە ئىستا بە خويئساردييەكى بيويئەوہ گويى نەگرت بۆ كۆمەلگاي نيودەولەتى و مروفايەتيش، ديژەى بەسەرکيشى خۆىداو بەبيانووى لابردنى خەتەرى سەددامو چەكى كۆكوژو لەناوبردى تيرۆريزمى ئيسلامىيەوہ، جەنگى ھەلگيرساندو بەبەرچاوى دنياوہ كۆمەلگاي عىراقى نابووتكردو گەراندييەوہ بۆ سەد سال دواتر، ئىستا نەك ھەر ناتوانى ھيچ لە دۆخەكە بگۆريئ، بەلكو دەبي رىگاي گەرانەوہ و ھەلاتن پەيدابكات! بەدواى ئەمەدا ئىستا ھيژو لايەن و كاراكتەرى نوئ ئامادەبوون و دەبن. دۆخەكە ئالۆزترو

عاسى تر بووهو دهبي. درووست لهه ساتهءا كه ئه مريكا دهيه وي له پريگاي برده به ره وهى قانونى نهوت و گاز له ناو په رله مانى عىراقى دا دهستى له بهشى هه ره گه ورهى سهروه تى نهوتى عىراق گىربكات و به پريگاي ياسايى گوايا ده ره يئانى نهوت مؤديرنتر بكات، كريكارانى نهوت هاتنه دهست و ووتيان ؛ نه خير!! ئيتر پيگانده ين دهست له كاروبارى شه ره يانى ئابوورى كۆمه لّ بدهيت. ئه و قانونه شكست پي دينين و كۆمه لگاش بانگه واز ده كه ين بۆ هاتنه مه يدانى خه باتكارانه بۆ ئه وهى به ته واوى كۆتايى به ئيحتلال به يئين له پي كرده ده ره وهى هيزه كانتانه وه. ئه مه ش ده رگا ده كاته وه تا خه لكى عىراق بۆ بنياتنانه وهى كۆمه لگاي مه ده ني له ده وري به ديلى ئينسانى و سه رده ميانه خويان پيخراوو يه كگرتووبكه ن. پۆتانسيلى كريكارانى نهوت له مه دا به رجه سه ته ده بي و به گو يره ي جيگاوشوينى خوى له كۆمه لّ و له ئابوورى دا ده توانى به ته واوى دۆخه كه له به رژه وه ندى كريكارو خه لكو كۆمه لگاي شارستانى هه لگي رپي ته وه. ئه م نماييشه و ئه م خه باته ي كريكارانى نهوتى عىراق شايانى هه موو جو ره پشتيوانى و ديفاعى ئازادى خوازان و كۆمه لگاي مرؤقا يه تيه. چونكه ئه م ته كانه ي كريكارى نهوت له ناو گيژاوى نائه منى و جهنگ و سه رگه ردانى دا ده توانى ئاسوى واقعى كۆتايى دۆخه كه له گۆشه نيگاي كريكارو سؤشاليزمه وه بخاته به رده م كۆمه لگا.

2007/9/29